

ประกาศเจตนารมณ์

ขบวนการองค์กรชุมชน ภาคกลางตอนบน และตะวันตก

พวกเราชาวเครือข่ายขบวนการองค์กรชุมชน ภาคกลางตอนบน และตะวันตก จาก 16 จังหวัด ที่มาร่วมกันจัดงานสมัชชาองค์กรชุมชน ภาคกลางตอนบน และตะวันตก ในระหว่างวันที่ 20-21 กรกฎาคม 2552 ที่จังหวัดสุพรรณบุรี ในครั้งนี้ ตระหนักดีว่า การพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ได้ดำเนินการพัฒนาแบบแยกส่วน และทำลายวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชน รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาที่เน้นบริโภคนิยม ที่ก่อให้เกิดหนี้สินและปัญหาอื่นๆตามมา ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดการอ่อนแอ ไม่สามารถจัดการตนเองได้ และมีการปฏิบัติต่อชุมชนอย่างไม่เท่าเทียม

ด้วยเหตุนี้ องค์กรชุมชนที่เห็นปัญหาดังกล่าว จึงลุกขึ้นมาจัดการตนเอง เพื่อฟื้นฟูคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นชุมชน และได้เชื่อมร้อยกลุ่มองค์กรต่างๆ ร่วมกับภาคีความร่วมมือ รวมกันเป็นเครือข่ายองค์กรชุมชน ทั้งในระดับพื้นที่และระดับภูมิภาค อย่างกว้างขวาง จนกลายเป็นขบวนการองค์กรชุมชนระดับภาค และระดับชาติ ทั้งนี้ก็เพื่อจะให้ชุมชน ท้องถิ่นต่างๆ มีความสามารถบริหารจัดการตนเองได้ และร่วมกันผลักดันให้เกิดพื้นที่ของภาคประชาชน สร้างองค์ความรู้ของชุมชนด้วยตนเอง โดยใช้สภาองค์กรชุมชนเป็นเครื่องมือในการบูรณาการกับภาคีต่างๆ เพื่อมุ่งไปสู่การฟื้นฟูวิถีชีวิตชุมชน สู้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ภายใต้แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ที่ผ่านมา เครือข่ายขบวนการองค์กรชุมชนในภาคกลางตอนบนและตะวันตก 16 จังหวัด ได้ร่วมกันดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นตนเอง ตามแนวทางชุมชนเป็นแกนหลัก ในหลายๆ ประเด็น อาทิ การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกิน ตามโครงการบ้านมั่นคง การจัดตั้งและพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชน การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยชุมชนท้องถิ่น การแก้ไขปัญหาหนี้สิน และการพัฒนาทุน

ชุมชน เศรษฐกิจชุมชน การส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้มี มีความก้าวหน้าไปหลายเรื่อง และกำลังพัฒนาให้ดีขึ้นตามลำดับ โดยมีภาคีพัฒนาในท้องถิ่น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนงานราชการในพื้นที่ ภาคีประชาสังคม รวมทั้งองค์กรภาครัฐภายนอกให้การสนับสนุนตามความต้องการของชุมชน

จากผลการจัดงานสัมมนาขององค์กรชุมชน ภาคกลางตอนบนและตะวันตก ในครั้งนี้ ทำให้พวกเราได้เรียนรู้ร่วมกันว่า แนวทางการพัฒนาที่ชุมชนท้องถิ่นเป็นแกนหลัก โดยมีขบวนการองค์กรชุมชนในระดับพื้นที่ หรือสภาองค์กรชุมชนตำบลนั้น ได้ทำให้เราเห็นความสำเร็จหลายประการ และสร้างให้ชุมชนเกิดการยอมรับได้จริง ซึ่งมีพื้นที่เรียนรู้หลายแห่ง กระจายกันอยู่ทั่วไปในภาค ที่สามารถพิสูจน์ข้อนี้ได้

แต่อย่างไรก็ตาม ขบวนการองค์กรชุมชนภาคกลางตอนบนตะวันตก ที่มาวันนี้ ก็ได้รู้ตนเองมากขึ้นว่า มีปัญหาอยู่หลายประการที่จะต้องแก้ไข และพัฒนาสิ่งที่เป็นอยู่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ขบวนการองค์กรชุมชนนั้น มีความสามารถในการจัดการตนเองได้อย่างแท้จริง และเพิ่มจำนวนมากขึ้น ดังนั้น เราจึงมีข้อสรุปร่วมกันในเวทีนี้ ซึ่งเราพร้อมที่จะประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันว่า

1. เราจะร่วมกันเสริมสร้างและพัฒนากลุ่ม องค์กรต่าง ๆ ในขบวนการของเรา ให้เข้มแข็ง โดยใช้สภาองค์กรชุมชนตำบล เป็นเครื่องมือในการบูรณาการงานประเด็นพื้นที่ กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ให้เป็นจริงสอดคล้องตามสภาพพื้นที่ จะส่งเสริมการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลใหม่ และพัฒนาคุณภาพสภาองค์กรชุมชนตำบลเดิมให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. เราจะเน้นการพัฒนาที่ยืดพื้นที่ได้แก่ ตำบล เทศบาล จังหวัด เป็นตัวตั้ง เพื่อมุ่งไปสู่การพลิกฟื้นวิถีชุมชน ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
3. เราจะเชื่อมโยงการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันวิชาการ ภาคีพัฒนาอื่น ๆ ให้เกิดความร่วมมือในการทำงานทุกระดับ

4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดีของ ขบวนการองค์กรชุมชน โดยมุ่งให้ ขบวนการองค์กรชุมชน มีภาพลักษณ์ที่ดี ในด้านการทำงานที่โปร่งใสตาม หลักธรรมาภิบาล

นอกจากนี้ ขบวนการองค์กรชุมชนภาคกลางตอนบนและตะวันตก มีข้อเสนอ ต่อนโยบายรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ขอให้รัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนกองทุนและงบประมาณ ในการดำเนินการของขบวนการองค์กรชุมชน ในประเด็นงานต่างๆ เช่น สภาองค์กรชุมชน การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย องค์กรการเงิน และทุนชุมชน สวัสดิการชุมชน แผนแม่บทชุมชน การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม งานประเด็นต่างๆ ที่สอดคล้อง กับการพัฒนาในบริบทพื้นที่
2. ขอให้รัฐบาลมีการกำหนดวันองค์กรชุมชนแห่งชาติ ให้เป็นวัน สำคัญ ในปฏิทินประจำปีของชาติ เพื่อให้ขบวนการองค์กรชุมชน นำเสนอบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นต่อสาธารณะ
3. ขอให้รัฐบาลสนับสนุนพระราชบัญญัติการออมภาคประชาชน เป็นวาระแห่งชาติ และรับรองสถานองค์กรการเงินภาคประชาชน ให้มีศักดิ์ศรีเทียบเท่ากับสถาบันการเงินอื่น
4. ขอให้รัฐบาลควบคุมดูแลการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมโดยชุมชน ได้แก่ การประกาศพื้นที่ชุ่มน้ำตาม สนธิสัญญา RAMSA SITE ควบคุมการตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ตามแนวชายฝั่ง ควบคุมการใช้สารเคมีทางการเกษตร อนาคต ชุมชนในพื้นที่ป่าที่มีปัญหาทับซ้อนด้านเอกสารสิทธิ์
5. ขอให้รัฐบาลสนับสนุนการแก้ไขกฎหมายและยกเลิกกฎหมายที่ ส่งผลกระทบต่อกระบวนการแก้ไขปัญหาที่ดินโดยขบวนการ องค์กรชุมชน เช่น ภาษีที่ดิน ระเบียบการถือครองที่ดิน เพื่อให้ประชาชน มีสิทธิในการอยู่อาศัยและที่ดินทำกินในฐานะที่เป็นประชาชนคน ไทย